

LODEWIJK DE VRIESE

Bio- en Bibliographische studie, met een
keur uit zijn werken.

Lodewijk De Vriese in het kader onzer folklore.

Een gelukkige en zeer schoone gedachte vooral was het voorwaar, vanwege onze Oostvlaamsche Folkloristen Lodewijk De Vriese te huldigen, in alle Vlaamsche gemoedelijkheid, ter gelegenheid van zijn twee-en-tachtigsten verjaardag en zijne benoeming tot ridder in de Orde van de Kroon.

Het was een zeer treffende hulding, juist om hare simpele oprechtheid en haar stillen eenvoud. Maar treffend nog meer, en in hooge mate, was 't die oude man daar te zien zitten, in zijn zetel — immers, de beenen willen niet meer mee, zei hij zelf — verbazend in zijn steeds onveranderlijk jeugdig gebleven frischheid van geest.

Misschien, — wie weet? — ligt wel in die frischheid het blijde geheim van die frischheid van zijn gestel, dat, alle lichamelijke miseries ten spijt, beslist de jaren schijnt te trotseeren.

En die frischheid van geest en van gemoed bleef steeds zijn meest kenmerkende eigenschap sinds zijne jeugd. Zij was in de eerste plaats de benijdbare stuwkracht van zijn leven van rustelooze bedrijvigheid, zooals ik hem van kindbeen af kende, meer dan eene halve eeuw geleden . . . .

Maar zij was het ook, die hem gaf een gansch bijzonderen kijk op de menschen en de toestanden.

Het is hier wellicht minder de plaats om te gewagen van den zuiver materieelen kant van zijn bedrijvigheid, namelijk in alles wat hij deed om Gent, zijne geboortestad — hij zag er het levenslicht op 8 October 1848 — door aanmoediging van nering en tering tot een hooger plan van welstand en bloei te brengen. Dit behoorde nu meer tot den zuiver practischen kant van zijn mensch-zijn.

Ik wil hier meer bepaald een poosje stil blijven bij zijn literairen arbeid en wat daarmee rechtstreeks in verband staat.

Want van af zijn prilste jeugd, Vlaming tot in het merg, dit is in zijn voelen en denken, moest hij wel vroegtijdig den prikkel ondergaan van het doel-bewuste optreden der toenmalige pioniers onzer ras-herwording.

Begaafd zooals hij was met een vluggen geest en een verbeeldingskracht die ongeduldig was om tot uiting te komen, moest hij dus algauw naar de pen grijpen. En hij begon te schrijven, op zijn manier, pittig en guitig, met een gansch bijzonderen klank. Verder, in een zorgvuldig opge-
maakte bibliographie, zult gij de lijst zijner geesteskinderen allerhande aantreffen.

Ik had nog nooit iets van Lodewijk De Vriese gelezen, toen ik hem voor 't eerst in het openbaar hoorde spreken, bij gelegenheid eener algemeene vergadering zooals er toen ter tijd dikwijls werden gehouden, — indien mijn geheugen mij daaromtrent niet in den steek laat. Hij was tamelijk stout gebekt dien dag; niet bitsig nochtans, maar ondeugend humoristisch, zooals hij dat soms zijn kon. En onmiddellijk viel het mij op — ik was toen nog een melkbaard, o, zalige jeugd! — hoe zijne taal bepaald afstak bij die welke ik reeds vroeger bij andere redenaars had gehoord. Deze waren ongetwijfeld welsprekender, in de klassieke beteekenis welke men gewoonlijk aan het woord geeft. Sommigen waren ook deftiger, voornamer in hun taal, ook wel een beetje pedant soms, — niet allen, echter. Maar de meesten onder hen droegen nog den last van de erfenis die de vroegere rhetorikers hadden nagelaten.

Bij Lodewijk De Vriese was er ook wel iets als een would-be sierlijkheid van den vorm. Maar hij wist daarin de volksche uitdrukking te mengen, ten gepasten tijde, in hare pittoreske pittigheid, raak en vlug, zooals zij later, waarschijnlijk dank zij de wassende democratie, stilaan burgerrecht in onze schrijftaal heeft bekomen, in betrekkelijke mate althans.

Die volkstaal, in wat zij specifiek schilderachtigs had, was dan ook de kenmerkendste eigenschap — het los opgewekte en geestige bij den verhaaltrant niet onopgemerkt latend — van zijn eigenlijk literair werk. In dit opzicht zou hier mogen worden vermeld alles wat hij schreef. Maar het meest expressieve bereikte hij ontegenzegglijk in zijn *Gentsche spreekwoorden en spreekwijzen*, met daarin die leuke, Breugheliaansche liefdesgeschiedenis, zoo malsch en sappig volksch, tintelend van wat de Gentsche tale aan kleur en klank het mooist-eigenaardige bezit. Ook in enkele zijner gelegenheids-gedichten die, op een paar uitzonderingen na, niet werden gepubliceerd, maar alleen onder vrienden verspreid.

En hier vooral, in dit maandschrift, is het wel de meest geschikte plaats om er met nadruk op te wijzen hoe, in al Lodewijk De Vriese's gewrochten, al de weelde onzer plaatselijke folklore roert en leeft en sprankelt in joviale uitbundigheid.

Niemand beter dan onze Oostvlaamsche folkloristen — het zij hier te hunner eere gezegd — hebben zulks begrepen en daarom ook hebben zij den verdienstelijken man die vrome hulde gebracht, waarvan ik hooger gewaagde. Zij ook schijnen de meening toegedaan van den schranderen kritieker Em. de Bom — ik kan niet nalaten hem hier nogmaals aan te halen — daar waar hij schrijft over De Vriese's vertelkunst :

“ Hij tapt de moppen recht van 't vat ; het stroelt en
“ schuimt, het is genietelijke drank. Hij is de kluchtige
“ Gentenaar. Hij is bovenal amusant, en zijn lollekens doen
“ geen mensch kwaad. Er zit ook een schat van volkstaal in
“ die boekjes geborgen . . . . .

“ Hij heeft den Gentenaar in zijn dagelijksche doen sappig geportretteerd.

“ Het is een stuk onvervalscht volksleven „.

Ik meen dit oordeel is raak-juist. Het kon niet treffender gezegd.

En mag ik nu besluiten met een gullen wensch, een wensch die ook dien is zijner talrijke vrienden en bewonderaars? 't Is dat weldra “ de beenen wél mee willen „ en dat wij al spoedig nog iets nieuws van Lodewijk De Vriese te lezen krijgen. 't Is toch altijd smakelijke kost.

Gustaaf D'HONDT.

Lodewijk De Vriese.

A. Beknopte Levensschets.

L. De Vriese werd geboren te Gent den 8^d October 1848.

Hij heeft eens gezegd, dat dit het meesterstuk van zijn leven was, te Gent geboren te zijn !

Hij werd grootgebracht te Evergem, waar zijn vader zijn betrekking had. Na lager en onvolledig middelbaar onderwijs genoten te hebben, werd hij op vijftienjarigen ouderdom notariasklerk (zie hierna : Uit mijn Pennelickersleven), trad daarna in den gemeentelijken dienst te Evergem en later ging hij over naar het provinciaal bestuur.

Maar De Vriese was niet de man om het lang in een officieele betrekking uit te houden. Hij richtte weldra een drukkerij op, met het doel liberale bladen uit te geven. In 1875 kwam het eerste zijner weekbladen, nl. "*De Meetjeslander*," uit, weldra gevolgd door een twintigtal andere — Vlaamsche en Fransche, — waarin hij het politiek nieuws en ook dikwijls het mengelwerk schreef. Dat hield hij twaalf jaar vol. Drie jaren lang (van 1875 tot 1878) was hij tevens beheerder van "*La Flandre Libérale* „.

In 1886 moest hij zijn uitgeverij opgeven, daar zijn bladen wegens de politieke gebeurtenissen, die ongunstig waren voor zijn partij, het een voor het ander verdwenen.

Voortaan zou de rusteloze man zich meer aan maatschappelijk werk overgeven. In 1887 richtte hij de Belgische afdeeling in bij de Hygiënische Tentoonstelling te Boulogne a/Zee en in 1888 de Gezondheidstentoonstelling te Oostende. Maar hij werkte vooral voor den bloei van de nijverheid en den handel zijner geliefde geboortestad. Hij was de inrichter van de vaktentoonstelling in den Lion d'Or in 1893, van verschillende andere, gehouden in de Van Eyckzaal, en last not least, — de bekroning van gansch zijn werk op dit gebied — van de Provinciale Tentoonstelling van Oost-Vlaanderen, in het Park te Gent, in 1899.

Herhaalde malen werd hij door de Regeering en door voornamelijk firma's tot hun vertegenwoordiger aangeduid op tentoonstellingen in het buitenland, wat een bewijs was van zijn groote bevoegdheid als inrichter van dergelijke prestaties.

Op zeventienjarigen ouderdom begon hij zijn loopbaan als letterkundige met een zedenschets : *Geschiedenis van een paar halve laarzen met dubbele zolen*. Onder zijn leiding verscheen een letterkundig jaarboekje : *Meilooover*, dat drie jaargangen beleefde (1868 - '69 - 70). Daarna kwamen *Luimige brokken, schetsen uit het Vlaamsche Volksleven* (1870) ; *Twee volksjongens of wat het is klerk te zijn*, een volksverhaal (1873) ; *Twee werklieden*, bekroond volksverhaal (1873), aan het licht.

Wie de hieropvolgende lijst zijner geschriften gadeslaat, zal bemerken dat er zich twee perioden voordoen in zijn letterkundige werkzaamheid, met een lange onderbreking, juist gedurende de jaren, waarin gansch zijn werkkracht in beslag genomen werd door de inrichting van tentoonstellingen en de bevordering van handel en nijverheid zijner geboortestad. Onnoodig hier verder uit te weiden over zijn letterkundig en folkloristisch werk. Wij verwijzen daarvoor naar het artikel van den h^r G. D'Hondt en naar de lijst zijner geschriften.

Stippen wij nochtans nog aan, dat L. D. V. nooit de journalistieke pen heeft neergelegd. In 1898 stichtte hij het tweetalig maandblad " *Gent Voorwaarts* „, welk in 1910 vervangen werd door " *Gent XXe eeuw* „, dat in 1913 verdween.

Gedurende den oorlog was hij een tijd lang sekretaris van het Steun- en Voedingskomiteit tot in 1918, toen hij blind werd.

In 1919 werd de rustelooze werker bij gelegenheid van zijn zeventigsten verjaardag door zijn erkentelijke medeburgers gehuldigd en werd hem zijn marmeren borstbeeld, gebeiteld door Theo Soudeyns, aangeboden.

Na een verblijf van enkele jaren bij zijn dochter te Ukkel, kwam hij terug naar zijn geboortestad Gent wonen, die " hij niet missen kan „.

B. Lijst zijner Geschriften.

1.) *Geschiedenis van een paar halve laarzen met dubbele zolen.* Gent, J.-L. Dullé-Plus, 1865, 18 blz. Eng. formaat.

2.) *Beschrijving der feesten, gegeven ter gelegenheid der inhuldiging van Z. H. Leopold II, op 24 December 1865 en 29 Juli 1866, voorgegaan van eenen oogslag op de gebeurtenissen van 10 tot 17 December 1865.* Gent, gebroeders Michiels, 1866, in-4°, 24 blz.

3.) *Lutmitge brokken. Schelsen uit het Vlaamsche Volksleven,* Gent, Willem Rogghé, 1870, 155 blz. Eng. formaat.

4.) *Twee Volksjongens of wat het is klerk te zijn.* Dendermonde, Schepper-Philips, 1873, 20 blz. Eng. form.

5.) *Twee Werklieden. (Bekroond volksverhaal).* Gent, Rogghé en H. Hoste, 1873, 40 blz. Eng. formaat.

6.) *Beknopt Handboek van den Ambtenaar des Burgerlijken Stands,* 1e uitgave, Gent, Waem-Lienders, 1874, 70 blz. ; 2e en 3e uitgave (vermeerderde en gansch herziene), Gent, Willem Rogghé, 1879, 70 blz. Van dit werkje, dat voor zijn degelijkheid aanbevolen werd door de Regeering aan de gemeentebesturen, verscheen ook een Fransche uitgave: *Manuel Succint de l'officier de l'Etat civil,* Gent, Libr. Todt, 1877, 64 blz.

7.) *Gentsche Spreekwoorden en Spreekwijzen ;* 1e uitgave (met titelblad van P. Allaert), Gent, Van Doosselaere, 1890, 15 blz ; 2^e uitgave, idem 1890 ; 3^e uitgave (met titelblad van E. De Martelaere), Gent, Van Doosselaere, 1907, 30 blz. ; 4^e uitgave (geïllustreerd), Gent, Snoeck-Ducaju en Zoon, 1917, 24 blz.

8.) *De Volksdichter Nap. Destanberg herdacht, (met portretten),* Gent, Boekhandel Van Goethem (Van Rijsselberghe en Rombaut, opvolgers), 1915, 100 blz. Eng. form.

9.) *Een Wandelingsken in 't ronde van Gent, (met zichten en portretten),* Gent, Van Rijsselberghe en Rombaut, 1916, 93 blz.

10.) *De Volkszanger Karel Waert herdacht (met portret),* Gent, Van Rijsselberghe en Rombaut, 1920, 79 blz. Eng. form.

11.) *Zwart Polleke. Herinneringen uit mijnen schoonen jongen tijd.* Gent, Van Rysselberghe en Rombaut, 1923, 56 blz. Eng. formaat.

12.) *Onder de Wekkinge. Een reesem brokskens Gentsch leven voor 't Volk bijeengegaard.* Gent, Van Rijsselberghe en Rombaut, 1925, 128 blz. Eng. formaat.

13.) *Onder de Draeke. Een tweede reesem brokskens Gentsch leven voor 't Volk bijeengegaard.* Gent, Van Rysselberghe en Rombaut, 1928, 95 blz. Eng. formaat.

* *

Onder zijn leiding is met zijn medewerking verscheenen : *Meilooover*, letterkundig jaarboekje, 1868, 1869, 1870, Gent, Willem Rogghé.

Gent Voorwaarts (Gand en Avant). Kunst en letterkundig maandblad, (geïllustreerd en tweetalig), 1898-1910.

Gent XXe eeuw (Gand XXe siècle). Kunst en letterkundig maandblad (geïllustreerd en tweetalig), 1910-1913.

Hij heeft ook meegewerkt aan de volgende tijdschriften en dagbladen : *Jaarboekje van de Koninklijke Hoofdrederijkkamer* *Het Kersouwken te Leuven*. 1911-1913 ;

Het Bouwvak, vakblad voor de Bouwnijverheid ;

Oostvlaamsche Zanten ;

Zondagblad, letterkundig bijblad van Vooruit ;

De Gazette van Gent ; De Meetjeslander ; La Flandre Libérale ;
en tal van andere politieke dag- en weekbladen.

Huldebetoon Lod. De Vriese.

(12ⁿ October 1930).

Op 8ⁿ October j. l. werd L. De Vriese 82 jaar. Bij deze gelegenheid had de Bond van Oostvl Folkloristen, met de medewerking van het Gentsche Stadsbestuur, een huldebetoon op touw gezet, waarbij ook verschillende Gentsche maatschappijen zich aansloten.

Gelet op den hoogen ouderdom van gevierde en op de wreede kwaal, waaraan hij lijdt — L. De Vriese is namelijk blind — had die hulde slechts een intiem karakter, maar was er niet min hartelijk om.

Enkele vrienden en bewonderaars vergaderden op Zondag 12ⁿ October, te 11 uur, ten huize van den gevierden schrijver. Onder de aanwezigen stipten wij aan : Schepen Siffer, mejuffers Menu en Hendrickx, de hh. Vanderhaeghen, G. D'Hondt, Osw. De Schamphelaere, Em. Andelhof. De Bond was vertegenwoordigd door de hh. Prof. De Keyser, Prosp. Luyckx en F. Van Es. Nadat de h^r Em. Andelhof lezing van ontelbare telegrammen, brieven en kaartjes van gelukwensen gegeven had, kwam Prof. D^r De Keyser aan het woord.

Hij handelde over het letterkundig werk van den "deken der Oostvlaamsche Folkloristen", die door zijn pittige verhalen het oude Gentsche volksleven leerde kennen en beminnen aan vele jongere folkloristen.

Hij overhandigde hem, namens den Bond en als blijk van bewondering een diminutief van het ridderkruis der Kroonorde, een bloemengarve, alsook een adres, prachtig geteekend door den h^r Cl. Trefois en voorzien van het volgende opschrift :

Aan Lodewijk De Vriese, den Gentschen folkloristischen schrijver, brengt de Bond van Oostvlaamsche Folkloristen een welgemeende hulde bij gelegenheid van zijn benoeming tot ridder in de Kroonorde en van zijn 82ⁿ verjaardag.

Schepen Siffer bracht L. De Vriese een welgemeende hulde namens het stadsbestuur. Hij herinnerde er aan dat gevierde de inrichter was van de welgelukte Provinciale Tentoonstelling in 1899, die het uitgangspunt geweest is van de Gentsche Wereldtentoonstelling in 1913, die ongelukkig wegens den oorlog voor de Stad Gent niet de vruchten heeft afgeworpen, welke men ervan verwacht had. Hij overhandigde den grijzen werker den gouden penning gegeven aan de verdienstelijke burgers van Gent en wenschte hem nog vele jaren rustig leven in zijn geliefde geboortestad.

Brachten hem nog hulde : Meijster Menu, namens de Koninklijke Maatschappij voor Dierenbescherming ; Meijster Hendrickx, in naam der Vereeniging der Werkende Blinden ; de h^r Osw. De Schamphelaere, namens het Willemsfonds ; de h^r G. D'Hondt, namens de vrienden en vroegere medewerkers van L. De Vriese, de h^r Verschueren, in naam van de pers.

De h^r Andelhof las volgend gelegenheidssonnet voor :

AAN DEN HOOGGESCHATTEN VRIEND
LODEWIJK DE VRIESE
BIJ ZIJN BENOEMING TOT RIDDER IN DE
KROONORDE EN DE OVERHANDIGING VAN
HET JUWEEL DOOR DEN VOORZITTER VAN DEN
BOND VAN OOSTVLAAMSCH FOLKLORISTEN.

WAARDE VRIEND,

*'t Is een verheugend feit voor al de folkloristen,
Hun deken, jong van hart, nog in de bres te zien,
Die perels leuk humor zoo smaaklijk weet te blien,
Wat steeds het kenmerk is der goede novellisten.*

*Van fijne pittigheid, dat valt niet te betwisten,
Is gansch uw geesteswerk zeer rijkelijk voorzien ;
Voor al het lutmig Gentsch wist gij goed af te spiën
Want geen kent zooals gij onz' spreuken en onz' listen.*

*En dat gij heden nog niet rusten wilt, De Vriese !
Is 't om verworven roem door roest niet te verliezen ?
Dan is 't een parel meer aan uwe gloriekroon,*

*Als loon wil onze Vorst het ridderkruls u schenken ;
Het blijve op uwe borst en 't blijve u een gedenken,
Met onzen huldeblijk u heden aangeboden.*

Diep ontroerd wou de grijze gevierde bedanken, maar enkel een tranenvloed vertolkte zijn innig genoeg. Al deze vriendschapsbewijzen hadden te sterk op zijn ontvankelijk gemoed gewerkt. Slechts later, onder het drinken van een glas wijn, werd hij zijn aandoening weer meester en vertelde nog eenige sappige herinneringen uit zijn leven en aan verdwenen vrienden.

Moge hij ons nog lange jaren met zijn humoristische verhalen, trouwe beelden van het oude Gentsche volksleven, begiftigen !

Lodewijk De Vriese, ad multos annos !

Uit mijn Pennelickersleven.

Mijn eerste drinkgeld

Ik was voor goed thuis van de kostschool, waar ik al mijne klassen had uitgedaan en met de prijzen en eereprijzen was overladen geworden.

Want, zonder boffen, ik was een goed leerling geweest, mijne studiemakkers zullen getuigen, hoe dikwijls ik de "medalie „ kreeg of " primus „ werd uitgeroepen. Het bleef immers mijn droom mijne studiën voort te zetten, eerst op het Atheneum en dan op de Universiteit, om er in de rechten te studeeren; ik wilde advocaat worden.

Het is, eilaas! maar een droom geweest...

Op den laatsten dag van September 1863, riep mijn vader mij in zijn kantoor en zegde mij:

" Fies, wij gaan morgen samen naar Gent, ik heb eene plaats voor u gevonden bij notaris Michiels, zie dat gij uw devooren doet en wij eere van u halen. „

Er viel niet tegen te stribbelen, 'k wist het maar al te goed.

Ik beloofde mijn vader al wat hij wilde, doch ging daarna bij Moeder mijn leed uitschreien.

's Anderendaags hielp die goede Moeder mij mijn beste kleederen aantrekken en ik vergezelde Vader naar Gent.

De notaris Michiels bewoonde een deftig, groot, ouderwetsch huis, in eene der stille wijken van de stad, in de Fiennesdreef, dicht bij St. Michielsplein.

Hij ontving ons op de hartelijkste wijze.

Hij was een man van rond de 65 jaar, met vriendelijk gelaat. Zijn sneeuw witte baard en zijn gouden bril gaven hem wel het deftig voorkomen van den "Koninklijken notaris „, zooals men hem destijds noemde. Hij klopte mij vertrouwelijk op den schouder en zegde mij:

" Manneken, ge zijt welgekomen, doe altijd uw best zooals uw vader u heeft voorgeschreven, wij zullen zorg voor u dragen en gij zult er komen. „

Mijn vader nam afscheid van ons, ik werd " de studie „ binnengeleid en aan den hoofdklerk, den heer Serafien Ascoop, voorgesteld, die mij naar de mij bestemde plaats leidde.

Doch de lessenaar was te hoog, of de stoel te laag, of ik te klein.

Wat gedaan ?

Na beraad, werd een lijvig register uit de boekenkast gehaald, onder mijne zitplaats geschoven en zoo werd ik op den troon van den Arbeid geheschen.

Het werk begon !

Men gaf mij voor het begin, een akte van likwidatie te copieeren op ongezegeld papier.

Voor mijn ouderdom had ik reeds een kloek, vast geschrift, klaar en duidelijk. Mijn patroon, die over mijn schouder was komen kijken, scheen tevreden, en zegde mij : " Goed, manneken, maar niet krabbelen, zulde ; in notariëele akten is zulke verboden. „

Ik krabbelde niet.

En ik mocht weldra op gezegeld papier schrijven,

De bureelen waren open van 8 tot 12 uur en van 2 tot 6. Ik woonde in bij eene tante in de Stoppelstr., waar ik kost en slaping kreeg, aan een civiel prijsken. Want mijne wedde liep niet hoog in den beginne, alle drie maanden nochtans gaf men mij opslag.

Er was niet altijd copiëerwerk voor mij ; dan zond men mij naar het zegelkantoor, naar het Enregistrement, of naar de hypotheken.

Zoo leerde ik Gent beter kennen. Ik slenterde gaarne door de straten mijner geboortestad, aan de schoone magazijnen keek ik mijne oogen uit en voor de boekwinkels kon ik uren lang staan gapen op de titels van nieuw verschenen Vlaamsche werken. Wat lagen daar schatten ten toon voor

den weetgierigen, leeslustigen jongen, die van dan af droomde ook eens boeken te schrijven.

Op de banken der kostschool reeds had ik eenige dichtstukjes vervaardigd. Zij waren ongetwijfeld zeer gebrekkig.

Terwijl ik aan den lessenaar bij notaris Michiels zat, droomde ik nog van " verzen maken „.

Doch nu wilde ik een leidsman hebben.

Ik vroeg raad aan den heer Frans Rens, stichter van het " Nederlandsch Letterkundig Jaarboekje „, die zoo jonge schrijvers op den goeden weg hielp.

Hij beval mij de Nederlandsche metriek van prof. J. F. J. Heremans ter studie aan.

Later leerde ik den braven, vriendelijken " Vader Rens „ persoonlijk kennen.

Hoe welwillend, hoe echt " vaderlijk „ was hij steeds voor mij.

's Avonds volgde ik de kostelooze leergangen der Nijverheidsschool. Ik herinner mij nog zeer goed de lessen in scheikunde op zulke meesterlijke wijze door Prof. Pieter Loppens gegeven. En 's Zaterdags namiddag trok ik te voet naar mijn dorp, waar Moeder zoo zeer naar mij verlangde.

Wij koutten heel den langen Zondag, zij sprak mij moed en vertrouwen in, want het afscheid viel mij telkenmale zoo zwaar, en 's Maandags, vroeg in den morgen, trok ik opnieuw, versterkt en opgebeurd, naar Gent.

De studie van notaris Michiels was eene der voornaamste der stad, hij had eene talrijk en uitgelezen praktijk.

Ik ontmoette er dikwijls vriendelijke menschen, die het " manneken „ met liefde bejegende. Ik bewaar er de dankbare herinnering van.

Eenmaal per week, ten minste, zag ik er, o. a. advokaat Achille Eeman, een deftig grijsaard met zilverwitten baard en witte das, hij zag er zoo voornaam uit; avoué Karel Teirlinck, met blozende wangen en altoos lachend aangezicht, en den Vlaamschgezinden advokaat Pieter De Baets, dien ik reeds

lang van naam kende, door zijn Leesmuseum dat hij met Prof. J. F. J. Heremans en Edward Campens had gesticht, en waarop mijn vader geabonneerd was.

Aan den jovialen avoué Teirlinck mocht ik telkenmale een plak geven, advocaat Eeman wreef eens minzaam in mijn borstelhaar en Pieter De Baets, eene oude kennis van thuis, presenteerde mij familjair een " snuifken ..

Ik was gevoelig voor die bewijzen van genegenheid, kinderharten immers gevoelen diep. Mijn patroon was er gelukkig over en zegde dikwijls tot Pieter De Baets, die mij ook al van studeeren sprak :

" Als hij voort zijn devooren doet, mag hij studeeren. Hij kan notaris worden. ..

* * *

Later vernam ik dat die heeren regelmatig ter studie van Notaris Michiels kwamen, voor de likwidatie eener zeer ingewikkelde nalatenschap, die reeds jaren en jaren " sluierte .. en waaraan geen einde scheen te komen.

Nochtans er kwam een einde aan en de dag der vereffening was eindelijk daar.

In groot getal waren de erfgenamen opgekomen, het was eene nalatenschap van belang.

Zij bestond gedeeltelijk uit " klinkende speciën .. stapels goud en zilver werden op de tafels der studie uitgestald, stapels zoo hoog en zoo talrijk, dat mijne oogen er van schermerden en ik onwillekeurig aan de schatten van Monte-Christo dacht.

Iedereen kreeg zijn aandeel, de eenen meer, de anderen min, de stapels goud en zilver smolten als bij tooverslag, weldra was de studie ledig en bleef ik met den hoofdklerk, den heer Ascoop alleen. Deze laatste, die voor mij eene vaderlijke genegenheid had opgevat, naderde mij, stopte mij iets in de hand en zegde stil :

" Daar, dat is uw paart van het drinkgeld. ..

Ik bedankte hem hartelijk, ik hield mijne hand toegeknepen en dorst ze slechts openen, toen de hoofdklerk op zijne plaats was teruggekeerd.

Wat ik meende enkel een weinig zilvermunt te zijn waren, tot mijne groote verrassing, drie goudstukken van twintig frank : ik bezat zestig frank, een fortuin !

't Draaide al voor mijne oogen, ik kon mijne pen niet meer vasthouden, ik waggelde op mijnen stoel.

Ik meende te droomen, doch de werkelijkheid was daar : drie gouden Napoléons, die blonken en schitterden in mijne hand.

Toen de klok zes uur sloeg, stormde ik de deur der studie uit, en regelrecht in woeste vlucht, als een pijl uit een boog, de straten van Gent door, langsheen de Terneusche vaart, over Wondelgem, liep ik naar huis, zooveel ik loopen kon.

Thuisgekomen, ten einde adem, vloog ik naar Moeder toe en, zonder een woord te kunnen spreken, lei ik de drie goudstukken in hare verstramde hand.

En toen weenden wij beiden, van zaligheid en geluk ; zij de brave vrouw omdat haar lieveling zijn dankbaar herte had getoond ; ik, omdat Moeder, die om mijnentwille zoovele ontberingen had verduurd, één stond haar lijden en haar leed mocht vergeten !

Arme Moeder !

Lodewijk De Vriese.

't Was zóó laete.

Een Gentsche Liefderoman.

Dat is een smakelijk "Broksken" Gentsch leven, het verscheen vroeger reeds in mijne "Gentsche spreekwoorden en spreekwijzen ..."

In dit "Broksken" worden vele der meest gebruikte Gentsche volksuitdrukkingen toegepast en tot een geheel samengeweven,

Ja, dienen tsappen was e jij zuudaenig betsipt van da tsanneke, — 'n adrit meiske — 'n aboisterke, — datte jij, heuge tege meuge, wildege tréwen.

Tsenavens ging te jij alkaaksch 'n luchtje scheppen, azuu mée ne fitabesee, moir hij dretstege jij langs de stroite om leur tege te komen, hij snoirdege 'ne keer rechts en 'ne keer links, en zuso in dassen zij van verre kwam afgedrenteld, kreeg te jij een antrassie aan zijn herte, en hij stond e jij doir geel verpletst en verbéwereerd, mee zijn goedseugdige muile.

't Was e jij al suiker en zeem, hij heetig heur: mijn suikerlotse, mijn petoiterbeschuuatje, mijn tsoeleke, mijnen tsoep, mijn kodderietje, mijn scheetse.

't Was liefde mee zelfkant.

En ezuu gingen ze zij al slietflakkende vuurt, 'lijk manton en kalle — 't herte van ne mensch en es e jij geenen oliekoeke, en ze woiren zij doir precies nie gekomen om vliegen te vangen, — hij hae 't gat schuune en e liete jij de boine nie kèw worden — doir wierde jij doir een beetje gekaduld, gesmoefeld en gesneukeld, en as te jij ten tiene noir huis schaverdijndege, die was 't schaap geelegans verpampeld en verdesteleweerd.

Heur voidere, en dikke blafte, moir nog klibber veur zijn ewde, — die kreeg het 't eest in de mot.

— Wacht een letseke, zei te jij, 'k zal e kik heur wel afleeren van achter dienen foildevêwer te ketsen. En ois ze zij nie achter en blijft : kletsen op heur fittemoes !

Tsanderdaags die ging 't spel op den waegen. Ze kreeg heur zoid.

— Zeg ne keer, schuun kind van de kijter, zei te jij, wa ligde gij doir te kontvleujen in te kallewijen, tsenavens achter tsenpieterskerke, zei te jij. — en hij bezag tsanneke in 't kruis van heur muile, — mee die leire, die luispokke, die poilde, die plodde, diene rabie, diene roin, diene schoeferjas, da zwalpei....

— Al noten mee goitjes ! 't En zijn al die vijftien stuivers niet. Maat azuu en goit de vlieger nie op. Mijn uugen en staan op mijn gat niet, en 'k zie kik wâ dak zie... Dat die riffe nog omtrent ons deure komt, en 'k pak hem bij zijnen schaberjak en 'k smijt hem mee geel zijnen annekensnest, geel zijnen miekmak, geel zijnen sinteboetiek, geel zijnen triangel, geel zijnen hitseklits, geel zijnen potekarie dweirs deur de blafeture. Wat es da meê heur tjeesekesmuile ! Da' spreekt al van trêwen... Legt 't eest nog een beetje onder de Pasbrigge, om 't groen van 't gat te spoelen...

De moedere, 'n êwe kwikkelkonte, — ge kost heur mée één woord doen spreken, moir, meê geen duust doen zwijgen, — sloeg ter ni ook heuren slaboiris in :

— Ge zijt 'n êwers verdriet, die zij ze zij azuu, 'n slonse, 'n vodde, 'n zwelte... Dat es mée ruzie uit de kwoije gekweekt, moir, 't versmuuren eer dage 't water kent, en in 't verderf luupen mee en schoelde, die al zijn cens verkieskast en vertoereloert, dat en zal e jij nie swiessen, en ge zilt er afblijven, ok 'k zal e kik hilder 'ne lempe droijen... 'k slae 't zuu plat as 'n zesken, 'k zegge te kik 't...

En ze paktege noir de kottereire.

Tsanneke die zag e jij wel, dat 't hier geen lachmoirterije en was, en ze wierd appelblêwzeegroen van verbewereerdheid.

Moir, z'en sprak geen gebenedijd woord, want mee moeskes te maeken en viel ter nie te maezen.

Moir ze rammeldege azuu in heur eigen: Ge meugt riestoizen al da ge wilt, zei ze, en mij tritten en mij tjudassen, zei ze, da en taekt mij allemaal nie, zei ze, 'k en zal e kik toch nie soeboiten, zei ze. En beelen, — nog liever duud vallen, zei ze. Mee drij moinden ben ik mij zelse, zei ze, en ge zilt tons geen inissant van mij nie meer hen, zei ze.

En zonder boe of ba te zeggen, trok ze zij al hankende-petsankende noir heuren vleubak. woir dassen zij geel de nacht druundege van heuren tsappen, mee zijn kluuspuurte, van vrijen en van kissen, van kadullen en van tjakeleuren, en van veel andere goeje dingen, te lank om te vertellen...

Zes maanden noirdien die trêwdege Tsanneken mee heuren tsappen, de vrede mee voidere en moedere was getiekend.

Dâ was opgekomen gelijk de gruute kakke: op 'nen ik en ne gij.

Voidere die hoit er zijn hand afgedoin — da en was al die betsabbelinge nie weerd, zei te jij, — en moedere, die 't beu was lijk kêwe pap, hâ gezeid: Schendt iwen neuze, ge schendt i aenzichte. — Ois ze zij hem malgré bongré wil hen, 'k en kan ze kik toch aan mijnen stoel nie binden... Dan ze 't eten lijk dan ze 't koken willen. En uuk, smijt ne pui weg, ge krijgt 'n padde in de ploitse. — Ois de kinders hulder goestink doen, z'en krijschen niet. — En mee gezondheid mag z'hem verslijten!

't Was kiste! — 't Was volle gas!

Doir was e jij tnoens ne smeir in de Plesante Genteneire, in d'Apostelhuizen, tendent d'Arlekijnstroite (1), en doirachter trook geel de bruiloft, al zingende, in ne saraban, op ne kaffee bij de maseur van tsanneke heur voidere, in de Kiddereditstroite (2), en doirachter reejen ze, altijd al zingende, tot bij tsappen zijn peetje, die in de Skandalizee (3)

(1) Charles-Quint (Keizer Karel) straat.

(2) Kosteridderstraat.

(3) Champs Elysées (Elyseesche Velden).

weundege ; moir onder de weg, op den Begijnengracht, die wierd Tsanneke alzuu al mee ne keer oirdig, iets dat over heur herte passeerdege, azuu 'n soorte van 'n dwaeling, 'n appelflêwte.

't Was zuu loite !

Heuren Monfreere die stak zinnen kap door de venstere en hij riep :

— Koetsier, doet de portière open, de bruid moe spfwe !

En de moedere van den tsappen, een goe mensch, die geen migge kwoid en kost doen, die klaegdege :

— 't Es van da litsen in en van da klitsen en van die vette sjsse.

En voidere zei : Gij kunt 't weten !

Moir den tsappen zelve, die 't er 't fijn woord van kendege, die trok ne keer aan zinnen porto-stinko, — hij ruuktege sigaren van een koirtje franc in twaelf cens webre — en he zei jij binnensmonde :

— 't Zal e jij goe zijn !

Lodewijk De Vriese.

Aan de boorden der Leie. (1)

Naar buiten, sa, naar buiten
Men stikt hier in de stad,
Gevuld de kalabasflesch
De wandelstok gevat !
Verzaden wij aan lucht en ruimte,
Ons zinnen, wel te moè !
En waaie de frissche koelte
Aan 't hart nieuw leven toe !

Zoo zong dichter Julius Vuylsteke in zijnen studententijd. Wij zingen het hem na en honderden met ons op dezen heeten zomerdag.

Een hoogdag, een rustdag.

Wij vlieden de stadspoorten uit, wij hebben behoefte aan gezonde lucht, aan verfrisschende koelte.

In het ronde van Gent vinden wij dat alles: er zijn schoone wandelingen met de vleet.

Mariakerke, Drongen, Heusden, Melle, Meirelbeke, St-Denijs, Afsnée, en — 't beste voor 't leste — St-Martens-Laethem, waar zoovele Vlaamsche kunstenaars hunne tent hebben opgeslagen. Men heeft maar te kiezen.

Wij, wij kiezen Afsnée langs de boorden der Leie.

't Is thans de geliefkoosde wandeling der Gentenaars, verreweg de schoonste, de aangenaamste, de verkwikkendste.

Wij volgen de Leie, het van ouds bekende Patijntje voorbij, tot aan de Snepbrug.

Van aan de Albertbrug tot aan de Snepbrug hebben wij eene gekanaliseerde Leie. Onbarmhartige aanhangers van de rechte lijn, zonder het minste gevoel, zonder den minsten eerbied voor natuurschoon, hebben dit vandalenwerk verricht.

Voorbij de Snepbrug herneemt de rivier hare sierlijke kronkelingen. Laat ons verhoppen dat er voortaan geene misdadige hand meer zal aan gestoken worden.

(1) Is verschenen in *Ouder de Wekkinge*, blz. 43-52.

Daar gekomen verlaten wij een oogenblikke de Leie.

Wij slaan rechts in, groeten in 't voorbijgaan het rustieke Snekken met al zijne zoete herinneringen en bereiken een weinig verder een breedten landweg — bezet met schaduwrijke populierboomen — die ons dwars door rijke velden en malsche weiden, aan de Leie terugbrengt.

Hier genieten wij volop de frissche koelte, die ons hart nieuw leven toewaait.

Langs den overkant der rivier ligt de Nenuphar, eene druk bezochte guingette. Wij laten ons overzettèn. Wij willen er een oogenblikken uitrusten onder de boomkens van den lusttuin.

Eene malsche pint zal precies geen kwaad doen.

Na die welverdiende pleistering zetten wij onze wandeling voort. Wij trekken naar Afsnée.

Wij stappen door het stille, echt Vlaamsche dorpje, waarvan de gevierde Vlaamache schrijver Cyriel Buysse getuigt :

“ Ik ken maar weinig plekjes op de wereld, die zóó innig tot mij spreken als dat duurbaar hoekje uit ons duurbaar Vlaanderen.

“ Dat klein dorpje, met zijn ouwerwetsch, poëtisch, uit het groen opduikend kerktorentje, — een der laatste mooie, oud witte torentjes, die Vlaanderen nog bezit — die vreedzaam kronkelende Leie, stil spiegelglanzend tusschen hare vruchtbare oevers, die uitgestrekte weilanden, door lange, lange boomenrijen omzoomd, die wijdgolvende korenvelden, blond-wiegelend in de zachte deining der gebogen aren, tot de verre donkere woudenlijn in het verschiet, het spreekt er alles van rust en van teerheid, van zacht en kalm-gelukkig zijn, in de eenvoudige, gemoedelijke intimiteit van de natuur. „

Alzoo komen wij na tien minuten gaans aan de boeiende gemeente St-Denijs-Westrem, en met een kleinen omweg aan eene andere niet min goed gehouden guingette “Den Anker,, waar het uiterst gezellig om zitten is.

Inderdaad, van op den heuvel, die zich langs den straatweg uitstrekt, heeft men een eenig, prachtig uitzicht op de

in grillige bochten kronkelende Leie, op de groene weiden, die zich verre, verre uitstrekken, en, in het verschiet, op de grijze torens der stad Gent.

In den Anker kunnen wij onze oogen eens den kost geven, eenige "kijkjes" nemen.

Echt Gentsch leven.

't Is de moeite waard.

Daar komt de gelukkige huisvader aangestapt, de "pater familias," met "Moeder de vrouw," aan zijne zijde, en gevolgd door gansch de "smala," (1), de "keuteljacht," (1), drie jongens en drie meisjes.

Een "triepele" koningswensch.

Ze zetten zich neder, in een hoeksken van den ruimen tuin, in de schaduwe.

De spaarzame vader bestelt twee pintjes "dobbelen"; een voor hem, een voor zijne vrouw; de kinderen zullen nu en dan eens mogen meedrinken.

Zij vallen moeder lastig om "korenten-boterhammen".

— Waar zijn hunne droeve gedachten, in dezen duren tijd!

Echter, om ze tot zwijgen te brengen, krijgen zij elk eene harde "mastelle"; zij kunnen daar lang aan knabbelen, meent zij.

— En 't is goed om hunne tanden te scherpen, voegt de vader er oolijk-ga-weg bij.

Wat verder is de "kladpotter" uit onze gebuurte.

Peintre en miniature

Sur portes et blafetures,

aan 't kibbelen met zijn "heilig sacrament".

Hij ziet er "pruisisch" uit; zij verkoopt "schellekens" (2).

Zij wil absoluut iets "profiteeren" (3) 't is immers hoogdag.

(1) Kinderschaar.

(2) Schellekens — de lip laten hangen.

(3) Profiteeren — iets eten.

Maar hij spreekt van slechte tijden, van duur leven, van sparen, van thuis eten...

Thuis eten?... Wa es 't daer te "bieken" ? Weeral kēwen boelie mee ēwbakken brúud en zuur bier, 't leste van de tonne !

't Mag heur fijn gestolen worden...

Merci veur dienen fricot ! (1).

De "klakcies" laat zich eindelijk overhalen — Romanie heeft zulke schoone, onweerstaanbare oogen — hij maakt van zijn herte 'nen steen en bestelt twee portiekens hesp. En de garçon — die juist bezig is zijn weerspanning halfhemdeken een beetje in orde te brengen — vliegt weg met de commande en roept luidkeels :

— Deus sambons, deux !

M. Van Keutelbroeck — een "parvenu", vroeger commis-voyageur, nu een "tjietse" (2) fabrikant van lijfrokens en onderbroekskens — gros et demi-gros — zit op zijnen "trente et un", fier en stijf, als had hij "nen bessemsteel" ingezwolgen, in gezelschap van "Madame" — zooals hij altijd zelf zijne vrouw heet — opgezet als "ne rauwe ajuin", en van hare intieme vriendin, Eeffer Constance, eene oude jonge dochter van in de veertig (ze wil nochtans, voor geen geld, uit de dertig geraken) en die geerne nog 'nen wettelijken man zou opvisschen, al zat er een klein... en zelfs een groot vliegsken op.

Op haar, zooals op zoovele andere verwelkte schoonen, is het spreekwoord toepasselijk : "als een oude schuur in brand komt is er geen blusschen aan! .."

Terwijl Mijnheer Van Keutelbroeck "trois cafés extra" commandeert, is Madame aan 't parleranten met Eeffer Constance. Zij spreekt Fransch, natuurlijk, maar Fransch "mee haar op .."

Zij is haar juist aan 't vertellen, dat zij "chagrins domestiques" heeft — zij bedoelt last van hare dienstboden — en

(1) fricot — eten.

(2) Tjietse — een beetje.

verplicht geweest (verobligé, zooals zij zegt) de meid hare veertien dagen te geven.

De domestieken, den dag van vandage... vous êtes bien avec !

— Pensez une fois — gaat zij voort — dat zothoofd verkeerd mee 'nen pompier, die ni plus ni moins, dan drij, vier keeren per weke, in de keuken kwam vrijen, soupeeren en Mijnheer zijn fijne sigaren oprooken...

Al de fijne brokskens waren voor dienen snellen pompier; la semaine passée il avait boulootté le restant d'un beau fricandon : 'nen fricandon veur zes menschen : c'est dégoûtant, ma chère !

Zoo gaan de "doléances" over de domestieken voort.

Al die miserie : elle ne sait pas là contre...

En nu zonder meissen gaan zitten, nu, qu'elle est dans le slaineur, want Madame is in haren "grooten kuisch" en zij "zit" met de schilders.

't Is wel eene groote vuiligheid, maar, 't moet toch ne keer gedaan worden, est-ce-pas ?

Overmorgen komen ze met vier mannen. Zij beginnen met den voorgevel te schilderen en den achtergevel te witten : ils commencent par peindre son devant et blanchir son derrière...

Wij laten Madame Van Keutelbroeck aan hare uitboezemingen in keukenfransch, terwijl Effer Constance "mamourkes" maakt naar alle heeren — oude en jonge — die haar in 't voorbijgaan — zoo verbeeldt zich de sloore — eens vriendelijk bezien of een oogsken trekken.

Laat ons liever elders kijken en al onze bewondering wijden aan een jong koppel dat, arm aan arm, zijne intrede doet.

't Is de betooverde jeugd !

Ze zitten alle twee in 't nieuwe ; hij, in een sierlijk complet van bij Desneux, dat hem als geschilderd gaat, zij, in een licht-bleek zomerkostuumken, een "spanneetje" dat aan

haar "lijf", gegoten is en al de knapheid, al de bevalligheid van hare achttien lentes doet uitkomen.

Zij is om te stelen, en zij weet het wel.

Hij heet Gaston, zij heet Jeanne.

Vroeger was 't Jeannette — in de gebuurte noemt men haar zelfs, familiair-weg, Nitje, — maar nu is 't Jeanne : dat klinkt zoo chik !

Wat is hij fier op zijn meisje !

Vooraleer een plaatsken te kiezen, leidt hij haar heel den tuin rond ; zij mag wel eens bekeken worden.

Eindelijk hebben zij het gevonden : zij gaan uitrusten in een frisch, lommerijk priëltje, waar geen nieuwsgierig oog hen bespieden kan.

Hij legt zijn wandelstokje neder, zij ontdoet zich van hare nieuwe, ietwat spannende "balleëren", handschoenen, en den wachtenden garçon worden twee "grenadines" besteld.

En nu kijken zij in malkaars oogen, die glinsteren van liefde en van wellust :

Zoete tijden

Van het vrijen

Gij zijt 't Paradijs der jeugd !

In het "gloriëtje", daarnevens, vinden wij, moeder mensch allene, eene oude "achterwaarsterigge", Mie Stampaert, bijgenaamd "Mie-den-tieger", die nu stillekens van hare "korenten" leeft.

Mie heeft 't geluk van 't ongeluk gehad, haren man te verliezen, Jan "de rattesteert", die schoenlapper en nachtwaker was.

Hij is gestorven van eene "vliegende teire" (1) bevestigt Mie, van den "aqua-viva" (2) beweren anderen.

Mie heeft haar hondken medegebracht, haar "Kanusken", dat hier, met zijn dik waggelend buiksken, in vrijheid rondloopt, overal zoekend en snuffelend, nu en dan aan bloe-

---

(1) Tering.

(2) Genever.

men en planten eene besproeiing toedienend, zonder de permissie te vragen.

Mie is " in 't raison „ (1) met een der garçons, die in hare geboorte woont, op de Sint-Lievensstraat. Zij heeft hem een " snuifken „ gepresenteerd.

't Mensch klaagt van den " aassem „, die zoo kort wordt, van de beenen die niet meer meê willen, van " 't romaties „ dat heur 's winters plaagt, van de " kertsmerde „ en de " bloedspeene „ waarvan zij veel afziet, van al de " kripsen „ van den éwen dag.

Midderwijl heeft zij Kanusken uit het oog verloren.

Het " zoete beestje „ is schampavie gespeeld, en tot in 't priëeltje gedrongen, waar Gaston en Jeanne aan 't lievelullen zijn.

Almeteens heft Kanusken zijn achterpootje op en bedreigt het speksplinternieuw zomerkostuumken van de lieve vrijster, die verschrikt opspringt.

Intijds, gelukkiglijk ; zij is aan 't gevaar ontsnapt.

Gaston doet niets dan den misdadiger een licht, heel licht tikje geven met zijnen wandelstok, maar Kanusken, als ware hij tot bloedens toe afgeranseld, loopt, huilend en jankend, naar zijne meesteres terug.

En nu gaat de kat op de koord.

Want, niet straffeloos legt men eene vermete hand op den onafscheidbaren gezelschap van Mie's laatste levensjaren.

Vleiend en streelend heeft zij het steeds klagende hondje op haren schoot genomen en een klontje suiker gegeven, om hem te troosten.

— Dat hij nog 'ne keer probeere aan haar Kanusken te komen... alzuu een braef beestje... die niemand geen kwaed en doet... dat hij nog ne keer... dienen glisheere... en zijn schuune mamezel... meê heur kostuumken van drij ellen veur 'nen franc... Daer zoe nog veel schae aan komen... Kwestie es 't alleenlijk betaeld... Ja, ja, bezie mij maer, 'k mage 'k ik gekend zijn... Daer en valt niemendalle op mij te zeggen.

---

(1) Aan 't klappen.

Veertig jaer lank achterwaersterigge geweest... altijd eerlijk en treffelijk mijnen dienst gedaen... iedereen 't zijne gegeven... Nûût bij "menheere", moeten komen, nûût op geenen "biro", Nûût of zamee,

En zoo voorts !

En Mie roept luide, zoo luide, dat de wandelaars opkijken.

De twee gelieven weten niet waar zich draaien of keeren van schaamte.

Eindelijk vinden zij het verstandig op te staan, en er van onder te trekken.

Maar de verwoede Mie laat ze nog niet los. Zij roept hen spottend achterna :

— De goê reize, wiskesvlieger ! Draeg zorge veur t bottienstepsterigge, doe ze geen zeere, en 'n valt er niet meê... 't Waere spijtig van 't beestje !...

. . . . .

Intusschen is er nog meer volk toegekomen, de lusttuin is proppensvol.

't Is een bont gewemel van oud en jonk, van groot en klein. Mannen praten, wijven "commeeren", kinderen spelen, springen, woelen, krioelen, schateren en schetteren in 't gras.

Vrijers, achter 't groene loover verdoken, lachen, juichen, jubelen, genieten. Verslenste coquetten zuchten en "pruimen", oude ridders-bij-nachte loeren op jeugdige schoonen bij-dage ; 't is al genot en vreugde ; 't leed is voor een oogenblik vergeten. 't Is Zondag, 't is hoogdag, 't is rustdag !

En dat alles verlicht, verlevendigd, veraangenaamd, vervroolijkt door warmen, milden zonneshijn !

Doch zijn allen nu uitgelaten, feestelijk-blijde, de blijdeste, de gelukkigste van allen is voorzeker de dikbuige, roodwangige, borstelharige "baas", die zich, op het terras, van zijn loopen en vliegen uitblaast.

Voor zich neemt hij, met eene lachende "miene", de bijna tallooze verbruikers in oogenschouw, terwijl hij, achter

zich, de nieuwe bezoekers berekent, die in dichte drommen komen afgezakt.

Hij droogt zijn zweet af, en wrijft zich vergenoegd de handen.

Geen gevaar!

De hongerigen zullen hier gespijsd, de dorstigen gelaafd worden. Er zal vandaag een stuiverken te verdienen zijn!

* *
* *

Wij hebben in den "Anker" een paar genoeglijke uurkens gesleten.

Doch het wordt stillekens aan laat, wij willen naar stad terug.

Wij nemen nu den anderen schoonen weg, de Meerschstraat, waar in de laatste jaren meer dan een lief buitenverblijf werd opgebouwd. Alzoo wordt de vroeger ietwat eentonige weg aangename, gezelliger.

Ook aan rusthuizen waar het keelken en het maagsken kunnen voldaan worden, is er geen gebrek.

Goed zoo! zegt de Gentenaar; behalve lucht en ruimte, vindt men hier ook onderwege lekkere spijs en frisschen drank; 't is alles wat hij verlangt.

Wij doen den terugtocht niet alleen.

Honderden volgen ons.

Verliefde paarkens, zacht gearmd, slenteren stillekens voorbij. Zij spreken van liefde; waarover zouden zij ook anders spreken op dezen feestelijken zomerdag.

En nu en dan wordt er wel in een omdraai een kus gewisseld, als zij denken dat niemand hen bespiedt.

Kust en zoent maar vrij, lievelingen; wij hebben 't in onze jeugd ook alzoo gedaan.

Zoo komen wij in Gent terug.

De avond heeft koelte meegebracht.

De wandeling heeft ons deugd gedaan.

Wij vertellen thuis alles wat wij gehoord en gezien hebben. Wij hebben echt Gentsch leven beleefd, en er veel genot bij gevonden. Wij vertellen lang. Iedereen luistert aandachtig. Iedereen lacht hartelijk met de eigenaardige "kijkjes .. in den " Anker .. opgevangen.

Men lacht met het soldatenfransch van Madame Van Keutelbroeck. Mais ça ne pique pas si près. Met de verflenste Eeffer Constance, die zoo geerne 'nen man zou vinden, al ware het 'nen éwen veteran. Men lacht met de kattedeure van de venijnige kwikkelkonte, Mie Stampaert en haar Kanusken — nûùt of zamee.

Gentsche typen die nog overal te vinden zijn.

Wij vertellen voort, De uurkens verloop, de klok roept ons ter ruste. Het zachte bed lonkt ons toe. Het zal ons de vermoeienissen van dezen heeten zomerdag wel doen vergeten. De slaap overvalt ons spoedig. Hij doet deugd. Doch in dien slaap droomen wij nog van al het genoeg dat wij op den Vlaamschen buiten hebben gemaakt. Van al het heerlijke der Gentsche omgeving.

Geen rijker kroon,
Dan eigen schoon,

en wij zingen met den dichter.

Aan de boorden van de Leie,
In den bloeitijd, in de Meie.
In het schoone jaargetije,
Is het goed zich neer te vlijen,
Tusschen boomen, velden, weten,
Aan de boorden van de Leie.

Aan de boorden van de Leie,
Voelt men zich gelukkig, blij
Een zoet liefken aan de zijde ;
Men zou nimmer willen scheide ;
Minnend, kussend in het vrije,
Aan de boorden van de Leie.

De lochte Genteneirs. (1)

Karel Lybaert, de onvergetelijke Karel Lybaert, dien een paar jaren geleden honderden vrienden — hij telde niets anders — naar zijne laatste rustplaats droegen, was eerst en vooral een knap gazetschrijver van den goeden stempel.

Hij kende zijnen stiel, hij had zijnen stiel lief.

Gedurende ruim 35 jaar behoorde hij tot de redactie van "De Gentenaar", hij leverde daar — politiek ter zijde gelaten — goed, degelijk werk. Zijne artikels — en hij schreef er veel — waren klaar en duidelijk ineengezet, zij stonden flink op hun pootjes, zijne "maerkens" waren goed gedraaid. Het was een plezier om hem te lezen.

Hij was een ronde Gentenaar. Hij beminde Gent boven alles. Hij kende Gent op zijn duimken. Hij schreef gaarne over Gent, over ons Gentsch leven, over Gentsche volksmaatschappijen.

Een geruimen tijd leverde hij wekelijks, onder den deknaam van "Cies De Slange", "C. D. S.", een Gentsch praatje, vol geest, vol humor.

Die Praatjes werden gretig gelezen; het waren meestal leerrijke bladzijden plaatselijke geschiedenis, zooals uit volgende bijdrage blijken zal.

Ik heb eenige dier Praatjes uitgeknipt en weggelegd, zij zouden wel eens te pas komen.

En nu komen zij te pas. Immers, de brave Karel is heengegaan — veel te vroeg, helaas! — en ik meen niets beters te kunnen doen tot verheerlijking der nagedachtenis van den gemoedelijken, sappigen volkschrijver, dan door den lezer met een zijner best gelukte Praatjes kennis te laten maken.

Het verscheen in 1919 en was gewijd aan "De Lichte Genteneirs", eene volksmaatschappij van dansliefhebbers

---

(1). Dit « Broksken » werd geschreven in September 1922, kort na het afsterven van den betreurden volkschrijver. Het is verscheenen in *Onder de Wekkerings* blz 76-82.

welke jaren lang in de stad van Van Artevelde eene welverdiende populariteit mocht genieten.

*
* *

Ik geef het woord aan Karel Lybaert.

" In mijn laatste praatje, heb ik het beloofd heden te handelen over het typiekste nummer van het programma der Gentsche Kermis.

Ik zal dus spreken over de volksdansfeesten, welke den Zondag 13, Maandag 14 en Zondag 20 Juli plaats hadden op de oude Beestenmarkt.

Die volksfeesten, die extra populair zijn in Gent, en jaarlijks duizenden nieuwsgierigen lokken naar de schilderachtige plaats, welke dicht belommerd is door de weelderige takken en bladeren der eeuwenoude boomen, die reeds vele geslachten hebben zien komen en gaan, staan onder het volk bekend onder de benaming : " De Lichte Genteneirs „.

De Lichte Genteneirs, dat is eene groep menschen, in maatschappij vereenigd, die zich oefenen in het uitvoeren van kunstdansen en in het spelen van pantomiemen, welke op de Gentsche kermis eene eereplaats innemen op het stedelijk feestprogramma.

Ik zeg eereplaats, omdat die dansspektakels vast en zeker het typiekste zijn en tevens het meest volksche wat men bedenken kan.

Ik meen mij niet te bedriegen, wanneer ik zeg, dat Gent thans de eenige stad is in België, waar dergelijke dansen nog in de open lucht worden uitgevoerd.

Gaarne zou ik de geschiedenis der Lichte Genteneirs, die aan zoovele geslachten tranen hebben doen lachen, hun ontstaan, hun wezen, zien boekstaven, maar ongelukkiglijk, noch in de stadsbibliotheek, noch in de archieven zijn er stukken voorhanden, welke juiste datums van stichting en volledige ledenlijsten of beschrijvingen opgeven.

Al wat ik hier neerschrijf, is dus geput uit persoonlijke herinneringen, maar nog meest van al uit inlichtingen, welke

mij bereidwillig werden verstrekt door 't eenig overblijvend lid der oude Lichte Genteneirs, namelijk door dezer voorzitter en leermeester Eugène Mortier, kleermaker van stiel, geboren te Gent, die thans den ouderdom van 80 jaar heeft bereikt.

De eerbiedwaardige ouderling, een klein, mager, zenuwachtig ventje, met levendige flikkerende oogen en nog zeer vlug in zijne bewegingen, vertelde mij een en ander dat vast en zeker wetenswaardig is en dient aangeteekend als element voor de geschiedenis der Lichte Genteneirs.

Ik werd, zegde hij, op veertienjarigen leeftijd aangeworven bij de Lichte Genteneirs ; het was in het jaar 1853, dus 66 jaar geleden.

Te dien tijde bestonden er te Gent drie maatschappijen voor dansers :

1) De **LOCHE GENTENEIRS**, voorzitter en leermeester Jan Nassé, fabriekwerker ; hielden hunne bijeenkomsten beurtelings in de herbergen : " St-Antonius „ en " De Witte Mouw „ op de Oude Beestenmarkt.

2) De **ZWARE GENTENEIRS** ; voorzitter en leermeester Pier den Beulyncck, fabriekwerker ; kwamen bijeen in " Parnassus „ op de Houtlei, alwaar zij hunne oefeningen hielden.

3) De **LEEUWKES**, voorzitter en leermeester Jan de Buyck, fabriekwerker, vergaderden in de herberg " Vliessingen „ op het Sluizeken. De openbare dansfeesten hadden allen plaats op de Oude Beestenmarkt.

Het was in datzelfde jaar 1853, dat M. Van Montagu, messenmaker en schaarslijper, deken van de gemeente der Koornmarkt, wonende waar nu de bazar gevestigd is, de gedachte opvatte de drie maatschappijen gezamenlijk te doen optreden in een klossaal dansfeest, bij gelegenheid der Gentsche kermis.

Ieder der drie maatschappijen telde van de 20 tot 25 leden.

Men ziet van hier dat de toeloop der nieuwsgierigen buitengewoon groot was ; 't was immers de eerste maal dat zoovele kunstdansers in 't publiek op het tooneel verschenen,

Dat feest werd veel besproken in de bladen, en, geprikkeld door het aantrekkelijke dier zwierige vertooningen, staken de liefhebbers van slappe gewrichten te Brussel en te Brugge, de hoofden of beter de beenen samen, en stichtten dansmaatschappijen in den aard en naar het model der Gentsche.

Wie zich liet aanwerven in een dansgezelschap moest 3 of 4 jaar lang, als leerling de lessen volgen.

Wanneer hij bekwaam werd bevonden, passeerde hij provoost, en 5 of 6 jaar later bekwam hij zijn diploma van meester-danser.

Men betaalde 10 centiemen per les.

Zeuntje was 17 jaar oud, toen hij provoost werd uitgeroepen in den " Hof van Plaisance „ aan de Dampoort, en 24 jaar, wanneer hij in de herberg " In St. Jacobstoren „ bij St. Jacobs, tot meester-danser werd verheven.

In 1867 waren de " Zware Genteneirs „ en de " Leeuwkes „ afgedanst en verbrokkeld. Alleen de " Lichte Genteneirs „ hielden stand en trokken met 15 leden naar eenen prijskamp te Brussel, waaraan een vijftal maatschappijen deelnamen.

In den individueelen prijskamp bleef Zeuntje de laatste aan ; al de anderen werden door hem afgedanst en hij won een gouden medalje en eene geldpremie van 400 frank. Die wedstrijd had plaats op het exercicieplein.

Of er dan geflikkerd werd en dat Zeuntje meer dan eene slijnke zesse sloeg, dien kunstsprong waaraan Pier den Beulyneck zijnen naam hechtte, hoeft niet gezegd.

Slijnke zesse bestaat in driemaal voorslikkeren, driemaal achterflikkeren en dan omhoog springen, en, vooraleer weer op den grond te komen, driemaal de voeten tegen elkaar kletsen. De slijnke zesse komt meest voor in den vliegerdans.

De " Lichte Genteneirs „ lieten gedurende lange jaren de lenigheid hunner spieren en de slapheid hunner gewrichten bewonderen ; niet alleen te Gent, te Brussel en te Brugge, maar ook in gemeenten of wijken, onder andere te Meulestede, te Ledeberg, te Gentbrugge, te Meirelbeke, te Melle en te Wetteren, traden zij meermalen op tot groot genoegen van oud en jong.

Die dansen werden opgevoerd op een groot schouwtooneel, een paar meters boven den grond verheven, ten einde elkeen zelfs op grooten afstand te laten zien wat de dansers verrichtten.

Het orkest bestond uit vijf muzikanten : 1 klarinet, 1 piston, 1 trompet, 1 tuba en 1 bombardon.

Het was 50 jaar geleden een oude, gekende muzikant, Jan Willems, die dat orkestje leidde ; in de laatste jaren was het zijn zoon Gustaaf, welke die taak waarnam.

De dansers kleedden zich in verscheidene herbergen om aan elken herbergier den penning te jonnen. Zoo bezochten zij beurtelings Rotterdam, St. Antonius, De Witte Mouw, De Stad Keulen, enz. enz.

Die danspartijen duurden van 4 tot 8 uren.

Een der laatste keeren, dat de oude " Lichte Genteneirs „ in 't publiek optraden, was in Oud-Vlaanderen, tijdens de groote Wereldtentoonstelling in 1913 te Gent gehouden.

Toen stonden de " Lichte Genteneirs „ nog met tien dansers op de planken, allen bejaarde menschen, en toch ging het goed, want niemand kon het hen konteren.

De oorlog is uitgebroken en vele oudjes werden wegge maaid ; Zeuntje is de eenige die overblijft ; zonder die groote wereldramp zou in 1915 die oude meester in het dansen zijn vijftigjarig jubilee gevierd hebben als voorzitter en leermeester der Lochten.

Maar uitgesteld is niet kwijt gescholden ; indien God hem de gelegenheid gunt, zal er door de gebuurte, de nieuwe Lochten en de vrienden en bewonderaars van Zeuntje, iets gedaan worden dat naar den rook niet smaken zal.

Ik heb gezegd dat er in de Bibliotheek der Hoogeschool, noch archieven noch iets te vinden is over de Lochten.

Toch is de geest van Zeuntje nog zoo helder, dat hij ons de volgende benamingen van dansen kon opgeven.

De uitgevoerde dansen waren balletten en groote marchen.

Ik noem er eenige :

Dubbele gavotte ; De Kuiper ; De Schuifdans ; de Pré aux Clercs ; Ballet de la Rose ; Fra diavolo ; Prisonnier ; Ballet du soldat ; Chevalier ; Polonaise ; Matelot ; Strooballet ; Défilé ; Envers-elle en Gavotine.

De pantomiemen gepaard met komicke dansen waren doorgaans : De Begraving ; Pierrot en Arlekijn ; Arlekijn schilder ; Statue ; Arlequinade ; Barbier de Séville ; enz.

Als bewijs van die oude volksdansen, gegeerd door iedereen, ook op prijs werden gesteld door intellectueelen en zelfs door onze grootste artisten, zij hier aangehaald, dat August Gevaert, de groote Belgische komponist, bestuurder van 't konservatorium van Brussel, aan zijnen vriend Karel Miry, rond het tijdstip der Gentsche kermis, vroeg om een of twee kamervensters te gaan bespreken in de herberg Rotterdam op de Oude Beestenmarkt.

En daar zag men gedurende lange jaren, elk jaar, Gevaert, Karel Miry, Nevejans en meer dan eens Hendrik Conscience, Emanuel Hiel, Peter Benoit, en andere groote mannen van den tijd, met opgewekt gemoed de karpelsprongen van de "Lichte Genteneirs" bewonderen en tranen lachen met hun pantomiemen.

Onze Gentsche meester-etsor Jules De Bruycker, de onovertrefbare humorist, heeft eene schilderij gemaakt in 1913, een dansfeest der "Lichte Genteneirs" op de Oude Beestenmarkt voorstellende. 't Is een meesterwerk dat duizenden waard is en waarop zijn vriend Emiel Van Voren, lokaalhouder der Hoogeschool, en gelukkige eigenaar van het doek, terecht fier is. "

Ik heb gezegd dat er in de Bibliotheek der Hoogeschool, noch archieven noch iets te vinden is over de Lochten.

Toch is de geest van Zeuntje nog zoo helder, dat hij ons de volgende benamingen van dansen kon opgeven.

De uitgevoerde dansen waren balletten en groote marchen.

Ik noem er eenige :

Dubbele gavotte ; De Kuiper ; De Schuifdans ; de Pré aux Clercs ; Ballet de la Rose ; Fra diavolo ; Prisonnier ; Ballet du soldat ; Chevalier ; Polonaise ; Matelot ; Strooballet ; Défilé ; Envers-elle en Gavotine.

De pantomiemen gepaard met komieke dansen waren doorgaans : De Begraving ; Pierrot en Arlekijn ; Arlekijn schilder ; Statuo ; Arlequinade ; Barbier de Séville ; enz.

Als bewijs van die oude volksdans, gegeerd door iedereen, ook op prijs werden gesteld door intellectuelen en zelfs door onze grootste artisten, zij hier aangehaald, dat August Gevaert, de groote Belgische komponist, bestuurder van 't konservatorium van Brussel, aan zijnen vriend Karel Miry, rond het tijdstip der Gentsche kermis, vroeg om een of twee kamervanaters te gaan bespreken in de herberg Rotterdam op de Oude Beestenmarkt.

En daar zag men gedurende lange jaren, elk jaar, Gevaert, Karel Miry, Nevejans en meer dan eens Hendrik Conscience, Emanuel Hiel, Peter Beneit, en andere groote mannen van den tijd, met opgewekt gemoed de karpelpron- gen van de "Lochte Gentencirs", bewonderden en tranen lachen met hun pantomiemen.

Onze Gentsche meester-etsers Jules De Bruycker, de onovertreffbare humorist, heeft eens schilderij gemaakt in 1913, een dansfeest der "Lochte Gentencirs", op de Oude Beestenmarkt voorstellende. 't Is een meesterwerk dat duidenden waard is en waarop zijn vriend Emiel Van Voren, lokaalhouder der Hoogeschool, en gelukkige eigenaar van het doek, terecht fier is.

Of Zeuntje Mortier, het eenige overblijvende lid der "Lochte Gentencirs", nog in leven is en zijn jubilee gevierd heeft, en of deze vroeger zoo bloeiende volkemaatschappij, al ware het maar door een enkel lid, nog bestaat, heeft onze vriend Karel Lybaert nooit verteld en zijn wij niet te weten gekomen.

Hoogst waarschijnlijk zijn de "Lochten", evenals de "Zware", en de "Leeuwkes", op hunne beurt uitgestorven, te niet gegaan.

Hebben zij opvolgers gevonden ? Ik denk het niet. Andere tijden, andere zeden.

In daarbij komt het dat op het programma onzer Ker- misfeesten de openbare dansvertooningen niet meer prijken, die vroeger drie dagen lang gansch Gent naar de Oude Beestenmarkt deed stroomen.

't Is gedaan met de lustige flikkers dier volksjongens, gedaan met de lollige pantomieme van Pierrot en Arlekijn, gedaan met de fameuze "slinkke zesse", het lijfstuk van Pier de Beulijnck, gedaan ook met deze traditioneele verwtiging tot het geëerd publiek, na elk nummer van het programma :

Fin ni, Menheere, 'n kaertierke "rapo", om 'n beetsse te risten !

Een kort Grabschrift. (1)

Napoleon Destanberg, van wien ik reeds zoo dikwijls met mijne lezers sprak (2), was niet alleen de eigenaardigste maar ook de populairste onzer volksdichters.

“ Pol Destanberg „ zooals men hem in de wandeling heette, was bovendien de gedienschtigheid in persoon.

Zijne pen stond ter beschikking van groot en klein, van arm en rijk, van elk-end-een,

Werd er gevierd; op een gouden of zilveren bruiloft, voor een trouwfeest, voor een jubilee, voor een of ander feest in het familieleven, men vroeg een liedje aan den onvergetelijken dichter van “ De jongens van Gent „ en men kreeg het liedje in zooveel koepleetjes als men maar wilde.

De pittige schrijver der overbekende “ Liberale Liedjes „ was er niet gierig mee.

Ook in treurige omstandigheden, bij sterfgevallen bv., werd zijne hulp ingeroepen. Zoo schreef hij rouwverzen en grabschriften met honderden,

Iedereen wist hem wonen, iedereen wist dat hij altijd sprekelijk was. In den voormiddag vond men hem in de redactie van het dagblad “ De stad Gent „ destijds gelegen in de Korte Dagsteeg.

's Namiddags op zijnen “ Vliegenburcht „ een rustiek buitenverblijf gelegen langs de kanten der aloude Dampoort.

Hij was vriendelijk en minzaam voor Jan en Alleman, met hem waart gij spoedig op uw gemak.

Hij was een Gentenaar van 't oude ras, hij was dus voor een Gentsch lolleken, hij kon geestig zijn.

Ik wil er u een staalken van geven. Het is wel verstaan, dat was allemaal maar lachmarterije, en dat de brave

(1) Verschenen in “ *Onder de Wekkinge* „ bl. 21-23.

(2) Zie o. a. “ *De Volksdichter Napoleon Destanberg herdacht* „ door Lodewijk De Vriese. — Gent, Boekhandel Van Goethem, 1915.

Destanberg naderhand aan het "vrêwke", heure "volle bekomste" gaf zal de verstandige lezer gemakkelijk raden. En nu, ter zake.

Op een koelen morgen kwam er een oud, proper vrouwen op zijn "bureau". Zij moest Menheere alleene spreken.

Zij werd zonder complimenten het redactie-bureau binnengeleid.

Destanberg zat er aan 'nen ouden lessenaar gewikkeld in 'nen langen witten kiel, die tot aan zijn voeten reikte, een soort van "tabbaard", die hem 's zomers, noch 's winters verliet. Hij had juist gedaan met het schrijven van zijn Zondag-feuilleton, "Alle weken wat", dat destijds zoo gretig gelezen werd. Hij mocht nu uitrusten. Hij was tevreden over zijn werk, hij was welgezind.

— Zet u Moederke, zij hij goedaardig, tot de binnengekomene, en zeg mij waarmee ik u van dienst kan zijn.

Het vrêwke, door dien minzamen toon op haar gemak gesteld, begon nu het doel van haar bezoek uit te leggen.

Zij was zeer langdradig, zooals meer werkmenschen, doch Destanberg had veel patientie en liet de bezoeker haren gang gaan.

In twee woorden :

Zij had onlangs haren man verloren. Dat ongelukkig einde was sinds lang voorzien. Hij was altijd een sukelaar geweest, zwak van gezondheid — de dokter was om zoo te zeggen uit den huize niet — en na jaren kwelsteren was hij de eeuwigheid ingegaan.

— Menheere, zei ze, 't was den braefsten mensch van de wereld. Eenen uit de dust azuu moet er nog eene geboren worden. 't Was 'nen engel veur mij en veur zijn kinders, nûût nie contraerie, nûût nie oposiet, maar levende veur 't geluk en 't welzijn van zijn famielde en altijd aan zijn werk, oppassend en gedienschtig veur de kalanten, nûût bij drank, nûût over zijn ure, 'n huisduive, Menheere. Dertig jaer getréwd en 't eerste woord tusschen ons getweeën moest nog komen. Ik 'n kan 't nie genoeg zeggen : 't was 'nen engel, Menheere.....

En zoo jammerde het vrêwke voort. En toen kwam zij aan de conclusie : zij en heur kinders haen besloten aan dien braeven, veurbeeldigen man d'eere te geven die hem toekwam.

Ze gingen 'nen " zerk „ op zijn graf doen leggen, en zij nam nu de " stijgheid „ aan Menheere te komen vragen of dat hij de goedheid zoe willen hèn van 'nen schûunen dicht te maken om op dien steen geplaceerd te worden.

Destanberg had, zooals ik zegde, met de handen in de wijde zakken van zijnen tabbaard alles aandachtig afgeluisterd.

Toen het vrouwke eindelijk ophield met spreken, na nog 'nen keer verklaard te hebben dat zij een schoon grafschrift wilde, een aandoenlijk grafschrift, weerdig van dien braven man, dien goeden man, dien lieven man, dien engel van 'nen man, een grafschrift in een woord dat de waarheid zei, toen vroeg onze dichter kalm :

— En hoe heet uwen man, moederken ?

De vrouw voor alle antwoord ging in een harer zakken en haalde er een adreskaartje uit.

— Zie Menheere, zei ze.

En Destanberg las op het kaartje :

Petrus Rothier.

Timmerman en schrijnwerker,

Een guitige lach kwam op zijne lippen.

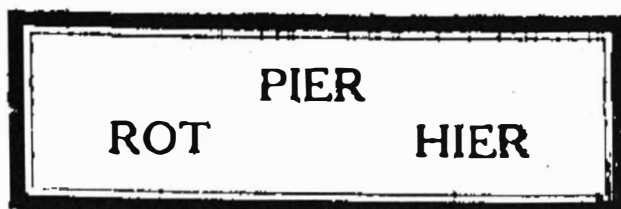
Hij " dubde „ eerst een beetje, keerde dan het kaartje om en krabbelbe iets op den rug.

En toen sprak hij aldus :

— Zie vrêwke, dat es 't schûunste grafschrift dadde gij veur îwen man kunt laeten maeken. 't Es kort en goed, en volgens îwen wensch 't spreekt de pure waerheid.

Met die woorden reikte hij het papierken aan het vrêwke over.

Zij zette heuren bril op en las op het kaartje deze simpele woorden:

LODEWIJK

DE VRIESE,

BIO- EN BIBLIOGRAPHISCHE STUDIE,
MET EEN KEUR UIT ZIJN WERKEN.

UITGAVE VAN DEN
BOND VAN OOSTVLAAMSCHE FOLKLORISTEN.

- 1931 -

PRIJS : 6 FRANK.

Inhoudstafel.

	Blz.
1. — Lod. De Vriese in het kader onzer folklore. G. D'Hondt.	1.
2. — Lodewijk De Vriese :	
A) Beknopte Levensschets.	5.
B) Lijst zijner geschriften.	7.
3. — Huldebetoon Lod. De Vriese.	9.
4. — Verhalen en schetsen van Lod. De Vriese :	
a) Uit mijn Pennelickersleven.	12.
b) 't Was zuu laete. Een Gentsche Liedroman.	17.
c) Aan de boorden der Leie.	21.
d) De lochte Genteneirs.	31.
e) Een kort Grafschrift.	38.

LODEWIJK DE VRIESE.

INHOUD.

1. — Oost-Vlaandersche Bijnamen, Spot- en Schimpnamen. (L. Scheltjens).
2. — Memorie Boeck van Lambertus de Greeff. - Van zaijen, planten en laboreeren. (J. Frère).
3. — Christelyk en Stichtbaer Liedeken van het natuerlyk Kaertenspel. (Em. Van Heurck).
4. — Volkshumor. - Lijst der reeds aangeteekende en verzamelde Spotgezegden en -rijmpjes op Oostvlaamsche Gemeenten. (F. Van Es).
5. — De Is. Teirlinck-hulde.
6. — Boekbespreking.

BERICHT.

Zijn te verkrijgen op het sekretariaat, Brabantstr., 25, Aalst :

1. *Oostvlaamsche Zanten*, I^e, IIe, IIIe, IVe, V^e jg., tegen 15 fr. per jg. (6 fr. voor den 1ⁿ jg.)
2. *Het Stroodekkersbedrijf*, door Cl. Trefois. Prijs : 7 fr.
3. *Geïllustreerd Feestnummer*, (Lustrumⁿ). Prijs : 5 fr.
4. *Lodewijk De Vriese. Bio- en Bibliographische studie, met keur uit zijn werken.* Prijs : 6 fr.

Men gelieve bij iedere bestelling het bedrag te storten op postcheckrekening n° 2043.98 van Prosp. Luyckx, Wenemaerstr., 58, Gent.

